

آسم کودکان

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان گیلان

بیمارستان شهید بهشتی بندرانزلی

فهرست مطالب:

۴	مشخصات فراگیر و درس ارائه شده
۵	شرح درس
۵	هدف کلی
۵	اهداف جزئی
۶	تعریف
۶	اتیولوژی
۷	پاتوفیزیولوژی
۷	تظاهرات بالینی
۷	یافته های تشخیصی
۷	درمان طبی
۸	عوارض
۹	آموزش به بیمار و خانواده
۹	منابع

مشخصات فراگیر و درس ارائه شده:

موضوع درس: آسم کودکان

فراگیران: بیماران و همراه بیماران

مکان: بیمارستان شهید بهشتی بندر انزلی

مدرس: رابط آموزش بخش (پورعبداله)

شرح درس:

توضیح و تعریف آسم کودکان- پاتوفیزیولوژی - اتیولوژی - تظاهرات بالینی - یافته های تشخیصی - درمان - عوارض و فرایند پرستاری این بیماری پرداخته می شود.

هدف کلی:

مددجو با بیماری آسم کودکان آشنا میشود و اقدامات لازم در فرایند خود مراقبتی یا مراقبت در کودک را بکار می بندد.

اهداف جزئی:

۱. بیمار یا همراه آسم کودکان را تعریف می کند.
۲. اتیولوژی بیماری را تعریف می کند.
۳. پاتوفیزیولوژی بیماری را می داند.
۴. تظاهرات بالینی بیماری را توضیح می دهد.
۵. روشهای تشخیصی بیماری آسم کودکان را بیان می کند.
۶. درمان طبی بیماری را توضیح میدهد.
۷. خود مراقبتی در بیمار مبتلا به آسم کودکان را شرح می دهد.

تعریف بیماری فاویسم:

آسم یک بیماری التهابی دستگاه تنفسی است که متأسفانه میزان شیوع این بیماری و مرگ و میر ناشی از آن در دنیا رو به افزایش می باشد این بیماری رایج ترین بیماری مزمن در دوران کودکی به شمار می رود. بیماری آسم یا سندرم آسم بیماری پیچیده ای است که بسیاری از اندام ها را در بدن انسان درگیر می کند و هنوز ابهامات زیادی در زمینه سیر تکوین این بیماری و آسیب زایی آن وجود دارد و به همین دلیل هنوز هم در جهان تشخیص و درمان این بیماری با تأخیر صورت می گیرد.

اتیولوژی:

ارث: در بسیاری از موارد زمینه ارثی واضحی از حساسیت در خانواده طفل مبتلا به آسم وجود دارد.

عفونت: نقش عفونت ها بخصوص ویروس ها و ویروس سنین سیال در بروز حمله حاد آسم کودکان اهمیت دارد.

آلرژی: بیماری که زمینه آلرژی و آتوپی دارند متعاقب تماس با مواد آلرژن دچار حمله آسم می شوند.

فاکتورهای پسیکوژنیک: نقش عوامل بیماری و فاکتورهای روانی و اثرات آن بر اعصاب سمپاتیک و پاراسمپاتیک مشخص است که می تواند عامل بروز حمله آسم باشند.

مصرف داروها: مصرف بعضی از داروها از جمله اسپرین می تواند با اثر بر پر وستاگلاندین در بروز حمله آسم اثر

هوای سرد: تغییرات هوا و استنشاق هوای سرد، دود سیگار، می تواند عوامل و بروز دهنده عوامل باشند.

ورزش: فعالیت های بدنی ورزش می تواند عامل بروز علائم آسم و یا ایجاد سرفه که نشانه ای از آسم است بشود.

پاتوفیزیولوژی:

عوامل محیطی و ژنتیکی به عنوان دو عامل مؤثر در بروز بیماری آسم است در واقع نوعی تعامل بین زمینه های ژنتیکی و عوامل محیطی باعث بروز آسم می شود.

برخی از مواد غذایی باعث ایجاد آلرژی در بدن می شوند؛ اصولاً غذاهایی مانند شیر گاو، لبنیات، ادویه جات، میوه جات ترش، ترشیجات. غذاهای دریایی مانند: میگو و ماهی، سفیده تخم مرغ، برخی از حبوبات، آجیل، فندق، گردو، بادام، پسته و ... جزو مواد حساسیت زا محسوب می شود و توصیه می شود کسانی که بیماری آسم و یا آلرژی آن ها زمینه ارثی دارد و نسبت به این غذاها واکنش نشان می دهند از خوردن این غذاها اجتناب کنند.

تظاهرات بالینی:

آسم خفیف: حملات تکرار کننده چنین است که با درمان دارویی بهبود می یابد؛ خس خس سینه خفیف یک تا دو روز باقی می ماند و سپس بهبود کامل می شود و طفل بی علامت می باشد و در بین حملات کاملاً سالم است.

به مدرسه می رود ، ورزش را خوب تحمل می کند خواب راحت دارد رشد طفل طبیعی است، گاه گاهی حملات آسم تکرار می شود.

آسم متوسط: در این نوع از آسم حملات از آسم خفیف بیشتر تکرار می شود سرفه و خس خس سینه در بین حملات وجود دارد ورزش را خوب تحمل نمی کند ممکن است با ورزش دچار تنگ نفس و یا سرفه شود .

آسم شدید: هنگامی گفته می شود که حملات شدید و مکرر باشد این بیماران به علت حمله حاد شدید آسم مکرراً در بیمارستان بستری می شوند. اغلب نمی توانند مرتب به مدرسه بروند و به علت حملات مکرر از مدرسه غایب می شوند. در خواب دچار تنگی نفس و یا سرفه می شوند.

یافته های تشخیصی:

-علائم بالینی

- آزمایش خون تست آلرژی

-cxray-

درمان طبی:

یکی از معضلات در برخورد با کودک مبتلا به آسم این است که او چطور می تواند فعالیت روزانه اش را انجام دهد. در آسم ناشی از فعالیت باید فعالیت کودک ۲ یا ۳ ساله را کنترل کنیم و بدانیم در مدرسه و یا خانواده چگونه با او برخورد کنیم. چون برخورد نامناسب می تواند اثرات روحی بدی روی کودک بگذارد. باید کاری کرد که کودک فعالیت روزمره اش را انجام دهد، بدون این که متوجه مشکلش شود. در مرحله اول درمان، پذیرش درمان از طرف بیمار و خانواده بسیار مهم است که بیشتر مورد غفلت واقع شده است.

استفاده از اسپری به جای قرص و شربت :

استفاده از اسپری بسیار مهم است در حالی که خیلی از والدین ممکن است با آن با ترس برخورد کنند در صورتی که اسپری مثل قرص و شربت در سیستم گردش خون جذب می شود. البته اسپری عوارض خودش را دارد، ولی تاثیر مثبت آن بسیار سریع تر است. البته اسپری عوارض خودش را دارد، ولی تاثیر مثبت آن بسیار سریع تر است. ممکن است اثر اسپری دو تا سه هفته بعد از مصرف مشخص شود، ولی اغلب والدین بعد از چند بار مصرف وقتی تاثیرش را ندیدند، دیگر از آن استفاده نمی کنند، در حالی که باید توجه شوند که اسپری برای پاسخ به درمان زمان می خواهد.

عوارض:

استفاده بی رویه از داروهایی نظیر آنتی بیوتیک ها و مسکن ها که به صورت نامنظم مصرف می شود می توانند باعث بروز آلرژی گردد متأسفانه در خانواده های ما کلکسیونی از داروهای مختلف که در طول چند سال برای بیماران تجویز شده است نگهداری می شود در صورتی که بسیاری از این داروها نیز بعد از مدتی حساسیت زا می شود و مصرف آن ها برای افراد بسیار خطرناک است به طوری که برخی از این داروها می توانند فرد را دچار شدیدترین نوع حساسیت یا آنافلاکسی نمایند که این نوع حساسیت می تواند مرگبار نیز باشد.

آموزش به بیمار و خانواده:

۱. گاهی اوقات خانواده مجبور است محل زندگی اش را به خاطر این بیماری تغییر دهد. آسم بیماری ای است که رطوبت زیاد، هم می تواند آن را بدتر کند و هم بهبود بخشد، بنابراین بسیاری از والدین از نظر میزان رطوبت باید محل زندگی شان را عوض کنند، حتی شاید مجبور باشند میلمان خانه و یا حتی نوع تغذیه شان را هم عوض کنند، از لوازم آرایشی استفاده نکنند و به طور کلی نوع زندگی خود را تغییر دهند. بنابراین پیشگیری از آسم همکاری همه جانبه و وسیعی را می طلبد.
۲. به خاطر داشته باشیم که استفاده از کنسروها و غذاهای آماده در کنار صنعتی شدن و استفاده بیش از حد از تنقلات، خنده، عصبانیت، ورزش، رطوبت و... در تشدید آسم تاثیر فراوانی دارند.
۳. اگر کارهای زیر را انجام دهید، می توانید از شدت نشانه های بیماری کودک خود بکاهید:
۴. میزان قرار گرفتن کودک در معرض بندپایان خانگی را کاهش دهید: تشک کودک را در یک پوشش غیرقابل نفوذ قرار دهید، فرش و موکت ها و اسباب بازی های مخملی و پارچه ای را از اتاق او خارج کنید، به جای پرده های ضخیم پارچه ای از پرده های نورگیر غیرپارچه ای استفاده کنید و رختخواب او را هفته ای یکبار در آب گرم بشویید.
۵. کودک خود را از دود دخانیات دور نگه دارید، دود سیگار موجب تحریک ریه ها می شود.
۶. زمانی که کیفیت هوا خوب نیست بهتر است کودک را داخل خانه نگه دارید.
۷. از منقل یا اجاق زغالی یا چوبی استفاده نکنید، دود ممکن است باعث تحریک سیستم تنفسی کودک شود.

منابع:

۱- مبانی طب کودکان نلسون

۲- پرستاری کودکان مارلو